

СТАКЛАРЕВА ЉУБАВ

Сав занесен, дечак је посматрао како се надимају очеве груди а безоблична ужарена маса, на врху дуге стакларске цеви, претвара у прозирну стаклену зделу за воће и колаче.

– Кад порастем и ја ћу постати стаклар! – рече малишан а отац га, одложивши посао, збуњено погледа.

– За стакларе су потребна јака плућа, а ти једва успеваш да угасиш рођенданску свећу. Није то посао за тебе, синко! Бежи од стакларске пећи као од куге док ти није спржила лице и душу... – стаклар заћута и с тугом се загледа у дечакове златасте очи. Такве у породици никада нико није имао, нити је ико био тако прозачан и танак. – Иди, играј се, дете... – отац уздахну. – И не долази више овамо.

Али, дечак није био у стању да послуша очев савет. Сјај и прозачност стакла привлачили су га више од било чега на свету. У блеску росе видео га је, у капима кише, у бојама дуге, у сну. Чак му је и поток личио на неко течно стакло које скакуће преко камења и негде у даљини претвара се у стаклено језеро насељено прозачним језерским вилама. Је ли чудо што он, крадомице, настави да долази у стаклару? Што занемари сан и игру? Али, без обзира колико се трудио, грудва на врху дувалке није се претварала у пехар или зделу. Мртва и мутна висила је неко време а онда се откидала и падала на тло као нека наказна воћка.

Брже од иверја низ планинску реку отицали су дани, месеци, године. Али, дечак није одустајао, делимично због тврдоглавости, делимично због прича старих стаклара да у стакленој рудачи живи чаробњак који се појављује једном у сто година, ономе ко га угледа дарујући способност да од стакла начини све што зажели: од стакленог цвета до птице.

– Кад би ми се, макар на тренутак, указао! – сањарио је малишан и из све снаге дувао у цев све док стаклена маса није почела да се шири као мехур. Али, да од мехура направи зделу, није му полазило за руком, и он се зарицао да неће више одлазити у стаклару. Па ипак, већ сутрадан је тамо ишао као да га ноге саме носе.

Понекад му се чинило да у стаклу види нечије лице како се смеши, али то би трајало тек трен и смешак би се гасио као да га није било.

Но, и поред неуспеха дечак је у стаклару одлазио све чешће и остајао све дуже. Једне ноћи он виде како провејава крупан и влажан снег и затрпава крошње дрвећа и плочнике. – Не начиним ли ноћас стаклени цвет прозрачнији од мехура сапунице, више никада овамо нећу доћи! – промрмља дечак и замочи цев у врелу, житку масу.

Већ су га груди болеле од дувања а грудва никако да се почне ширити. Тек пред зору он виде како се стаклена маса увија и преображава у кристални цвет какав никад нико није видео. Ван себе од радости, он сави дугу светлуцаву дршку, направи за њу постоље и одложи цвет на полицу. Затим узе нову грудву и зачуди се: као да је од пене било начињено, стакло се стаде тањити и претварати у птицу дугог репа у коме су се преливале најнежније и најблиставије дугине боје.

– Да направим још једну пре него што мајстори уђу у стаклару... – помисли али, када се стаклени мехур рашири, он виде како се, уместо у птицу, тмаста и безоблична грудва преображава у девојчицу тако прозрачну и блиставу да су га од сјаја њеног лица очи болеле.

Као опчињен стајао је неко време и зурio у њу.

– Ај, кад би проговорила или коракнула... – уздахну и истовремено се подругну самоме себи: ко је још видео стакло које корача или говори? Само будала може пожелети нешто што не бива...

– Ко то каже? – стаклена девојчица се закикота, поскочи и малим хладним прстом дотаче дечаков образ, па поче да расте. Била је већ скоро дечакове висине кад мали стаклар чу корак радника који су долазили на посао.

– Е, свашта! – прогунђа дечак. – Већ је почело да ми се свиђа стакло које расте и говори! – он надланицом протрља очи уверен да сања, али девојчица је и даље, свеједно, стајала крај њега и прекорно га посматрала.

– А што не би говорило? – рече љутито.

– Па, ти веруј да је немогуће, ако ти се то свиђа! – својом маленом шаком она дотаче дечаково раме и осмех-

ну се. – А сад ме води својој кућу јер ускоро ће радионица бити пуна људи.

– Шта да кажем родитељима? – забрину се малишан. – Запањиће се кад те виде...

– Неће ме видети! – рече девојчица. – Ја ћу бити видљива само за тебе... – нечујно она пође за дечаком и исто тако нечујно уђе у његову кућу.

Од тога дана дечакова мајка није могла рођеним очима да пове-рује. Је ли тај насмејани младић њен вечно уплашени син? Шта се то с њим догађа? С ким он то у мраку разговара? Покушала је да сазна, али је на сва њена питања дечак ћутао и растао очију пуних неког тихог, радосног сјаја.

Заједно с њим расла је и девојчица, нежна и прозирна као да ју је водена вила родила, и била стално уз дечака: у кући, у школи, у сну и на јави. Мајстори из стакларе су га у чуду посматрали и покушавали да докуче ко му то у раду помаже. Такве стаклене цветове, птице и пехаре још никада нико није успео да направи. Да није чаробњак из стаклене рудаче ту умешао своје прсте? Од кога је момчић све то научио? Узалуд су се трудили да прокљуде његову тајну. Мали стаклар је ћутао а дани су се као пупољци отварали.

Крај реке, док је посматрао облаке како се огледају у води, он помисли како од њега нема срећнијег човека на свету и истог трена осети како му, као нож, кроз груди пролете језа. Шта ако Светлоока оде као што је и дошла? Ако, једноставно, ишчезне?

– Бићеш увек са мном? – прошапута бојажљиво. – И волећеш ме вечно?

– Док ме не удариш или не гурнеш, запамти! Љубав је крхкија од стакла. За њу је потребно много стрпљења, много нежности... – Лепотица од стакла се осмехну а младић ускоро заборави и своју стрепњу и њену опомену.

Недеље и месеци су летели као златне стрелице и он поверова да ће увек тако бити. Под његовим прстима стакло се савијало у гранчице, у светлуцаве власти траве, цветне пузавице, и његова је слава расла. Људи су из далека долазили да виде његове творевине од стакла, да им се диве.

Од ове грудве направићу паучину с капима од росе. На дневном светлу блистаће као бисери... – рече мали стаклар једне ноћи, али му посао не пође за руком и Светлоока се, нехотице, насмеја.

– Та ти паучина личи на резанце... – рече а он је, у љутини, не размишљајући, гурну.

Истога часа чу се некакав рески звук, као да се стакло ломи, и он, сав очајан, виде како се девојка претвара у гомилицу стакленог праха и у струји ваздуха излеће кроз прозор.

Опрости ми, врати се! – повика ван себе од туге и запрепашћења и потрча за стакленим прахом који се све брже осипао, док на крају сасвим не нестане.

Узалуд ју је звао, узалуд за њом трагао. Ни у сан му није свраћала а дани су се као снежне пахуље ковитлали. Једино му се, с времена на време, чинило да је у сјају стакла види, а онда и то престаде и он поверова да је све било само сан.

Полако поче да је заборавља, ожени се, изроди децу. Већ му и белина косу на челу покри, кад једне ноћи опази како се његов најмлађи син искрада и одлази у стаклару. Затим угледа његов први стаклени цвет и тихи, радосни сјај у очима. Не питајући га ништа, схвати да прича не престаје да се понавља.

Грозана Олујић

Кажу ми, кажи

Како је дечак заволео стакларски посао? Како је настала стаклена девојчица? Шта је све стаклена девојчица научила дечака? Како је дечак изгубио стаклену вилу?

Шта мислиш?

Како се прави стакло? Зашто је за стакларе потребно да имају јака плућа? Зашто се каже да је „љубав крхка као стакло“? За кога се каже „он је као слон у стакларској радњи“?

Загаци

Испиши све поетичне реченице из текста. Које су особине дечака? Зашто није желео да се повери мами? Прочитај нашу народну бајку „Вила“ и упореди је са овом причом.

Хајде да стварамо!

Напиши причу „Ја сам стаклени дечак“ или „Ја сам стаклена девојчица“. Опиши свој дом. Чиме се бавиш? Како помажеш људима? Шта те радује?...